

[Vivike.]

Uanset at også danskere, der er født i Grønland, og det er jo ikke ret mange, rammes af fødestedskriteriet, tror jeg, at det, hvis det gennemføres, i meget stærk grad vil forøge modsætningsforholdet imellem danskere og grønlændere til ubodelig skade for udviklingen. Jeg vil derfor så kraftigt, det er mig muligt, henstille og anbefale, at vi i det udvalg, der bliver nedsat, finder frem til en anden løsning, måske et uddannelseskriterium, som må betyde, at der gives den samme løn for samme uddannelse og arbejde, enten man er født i Grønland eller i det øvrige Danmark.

Fødestedskriteriet kan socialistisk folkeparti ikke gå med til.

Birthe Wetlesen: Mit parti kan tiltræde den opfattelse, der er kommet til udtryk i det af Grønlandsudvalget af 1960 vedtagne skitseforslag til hovedlinjer for indkomstdannelsen og erhvervspolitikken i Grønland, og som går ud på, at det grønlandske erhvervslivs udbygning og dermed det grønlandske samfunds udvikling sker ved at skabe en stærk forbindelse mellem på den ene side lønninger og indhandlingspriser og på den anden side produktiviteten i det grønlandske samfund.

Vi finder, at denne linje er udtryk for et sundt forretningsmæssigt princip, men hvad der er vigtigere, er, at det er det sundeste for den grønlandske befolkning, der vil forstå, at dens egen indsats i høj grad vil være afgørende for dens egen fremtid.

Dette princip vil, som det er nævnt både af Grønlandsudvalget og den højtærede Grønlandsminister, medvirke til at bevare den grønlandske befolknings selvrespekt. Jeg vil gerne understrege, at vi ikke dermed har sagt, at vi i ét og alt kan tiltræde Grønlandsudvalgets nævnte hovedlinjer for indkomstdannelse og erhvervspolitik. Men sammenhængen mellem lønninger og indhandlingspriser på den ene side og produktiviteten på den anden side er vi enige i.

Vi må følgelig også være enige i, at der for Grønland må gælde et særligt nominal-lønniveau, der løsrives fra lønniveauet i de øvrige dele af riget, og som alene reguleres på grundlag af pristals- og produktionsudviklingen i Grønland.

Vi er på den anden side lige så overbevist om, at der principielt bør gennemføres lige løn i Grønland, således at alle danske statsborgere i Grønland lønnes ens ganske uanset fødested og hjemstavn.

Imidlertid må vi se i øjnene, at der fortsat i mange år i Grønland vil være et stærkt behov for syddansk arbejdskraft, og denne arbejdskraft må der betales ekstra for, således som man altid må betale ekstra, hvor en stilling medfører særlige afsavn. Uden ekstrabetaling kommer der ingen ansøgere, eller også har ansøgerne ikke de fornødne kvalifikationer. Jeg har egentlig hidtil været af den opfattelse, at denne ekstrabetaling for ikke at forrykke ligelønsprincippet i Grønland burde gives i form af et Grønlandstillæg, der først skulle udbetales den pågældende ved tilbagekomsten til den sydlige del af riget. Den højtærede minister har imidlertid i sin fremsættelsestale givet udtryk for, at erfaringerne fra et bestemt lønmodtagerområde, hvor en sådan ordning var gældende, har vist, at der er rige muligheder for at omgå den. Jeg vil meget gerne høre lidt mere om dette spørgsmål, således at jeg bedre bliver i stand til at tage stilling til lovforslagets § 90, der indeholder reglerne om det Grønlandstillæg, der udbetales tjenestemænd, som efter den i lovforslaget angivne definition ikke er hjemmehørende i Grønland. Den tidligere gældende bestemmelse om, at den særlige udsendelsesgodtgørelse ikke kommer til udbetaling under opholdet i Grønland, er øjensynlig på grund af de nævnte erfaringer ikke medtaget i bestemmelserne for det nu foreslåede Grønlandstillæg.

Vi har bemærket os venstres og de konservatives forbehold over for lovforslaget, der er begrundet i, at der ikke har været tid nok i lønningsrådet til at få lovforslaget gennemarbejdet på forsvarlig måde, men forstår på den anden side også den højtærede ministers argumentation for, at det nu gælder om at komme i gang. Vi er klar over, at lovforslaget vil gennemgå en meget grundig og måske langvarig udvalgsbehandling, og at det ømtålige problem omkring fødestedskriteriet vil blive taget op til en saglig vurdering, og mit parti vil med stor interesse afvente resultatet af denne udvalgsbehandling.